

Герасименко С. В.,

Чеховська І. М.

Харківський національний медичний університет

Кафедра гігієни та екології № 2

ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА ФІЗИЧНІ МАРГІНАЛИ: ПРОБЛЕМИ ПОНЯТТЯ ТА СУТНОСТІ В РАМКАХ МЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

В медичній освіті поняття «здоров'я», визначене ВООЗ, використовується як термін, який відноситься до пропедевтичної складової різних медичних дисциплін [1] і визначає межі здоров'я людини, що на мові термінів є адаптація, відносно якої людина може повернутися як до стану здоров'я, так і до хвороби у співвідношенні 0,5:0,5. Тобто прикордонний стан і адаптація – це одне й те ж з точки зору будь-якої пропедевтичної дисципліни. З точки зору філософського трактування, фізичні маргінали – це перехідна група населення, у котру входять люди послаблені, з уродженими чи придбаними фізичними і психічними відхиленнями, що спровоковані поганою екологією чи спадковістю, шкідливими звичками, неякісною їжею, водою тощо [2]. Такий розподіл прогнозів ризиків, на наш погляд, досить чітко передає фаталізм розвитку хвороби і не демонструє філософську складову імовірності відсутності хвороби, крім того, існує практична складова терміну «адаптація» в понятті здоров'я людини.

Наприклад, здоров'я дитини в Україні може бути визначене завдяки чотирьом групам здоров'я або п'яти групам [1], а реалізація якісних показників води питної відрізняється в різних державах у зв'язку з соціально-економічним чинником [4], тобто будь-яка профілактична медична дисципліна повинна мати і має своє поняття здоров'я.

На момент існування структурного підрозділу відділення гігієни харчування в СЕС України поняття здоров'я людини з точки зору гігієни харчування визначалось як вага людини у сукупності з вітамінним статусом [3], а на даний момент медична реформа не є завершеною, а поняття здоров'я людини у відповідності до раціону харчування лишається невизначеним. В більшості європейських держав медична спеціальність «профпатологія» відсутня, а відповідні захворювання лікують терапевти, пульмонологи, кардіологи і т. ін. В українській державі спеціальність «профпатологія» має місце, а поняття здоров'я людини з точки зору гігієни праці передбачає факт відсутності професійної патології [1]. В одних країнах може існувати Конституція, в інших може бути відсутня, але в будь-якому випадку повинна існувати система нормативно-технічних документів, у відповідності до чого формується розвиток медичних технологій, у тому числі поняття «здоров'я».

На наш погляд, перелік сталих філософських категорій не повинен відставати від стрімкого розвитку наук та медичних технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гігієна та екологія. Підручник / за ред. В. Г. Бардова. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 720 с.
2. Філософські та соціально-екологічні проблеми медицини / за ред. проф. М. В. Кривоносова, доц. А. П. Алексеєнко. Харків, 2002. – 216 с.
3. Ванханен В. Д., Лебедева Е. А. Руководство к практическим занятиям по гигиене питания. – М.: Медицина, 1987. – 256 с.
4. Руководство к лабораторным занятиям по коммунальной гигиене: Учеб. пособие / Е. И. Гончарук и др. – М.: Медицина, 1990. – 416 с.